

URBROJ: 21/2017.

Hum na Sutli, 27.03.2017.

U cilju promjena odnosa prema korupciji iskazivanjem spremnosti za njeno suzbijanje i to stvaranjem formalnih i normativnih pretpostavki za sustavni pristup u skladu s mogućnostima i mehanizmima s kojima HUMKOM d.o.o. raspolaže, a temeljem nacionalne antikorupcijske politike, dana 27. Ožujka 2017. godine Uprava donosi:

ANTIKORUPCIJSKI PLAN SUZBIJANJA KORUPCIJE

I. UVOD

Humkom d.o.o. (u dalnjem tekstu: Društvo) je prepoznao potrebe i odgovornosti za suzbijanje korupcije i time pokazuje zrelost za prihvatanje demokratskih vrijednosti, modernizaciju, poštene uvjete utakmice u gospodarstvu i zaštitu prava i slobodu građana. Polazne pretpostavke za antikorupcijsku politiku su općeprihvaćene ocjene:

- Da je korupcija štetna društvena pojava koja narušava temeljne društvene vrijednosti. Ona je povijesni, psihološki, sociološki, gospodarski, politički i pravni fenomen. U najširem smislu korupcija je svaka zlouporaba javnih ovlasti radi ostvarenja privatnih interesa. U užem smislu, ona se može definirati ako svaki čin kojim se, suprotno javnom interesu, nedvojbeno krše moral i pravne norme te potvrđuju temelji vladavine prava,
- Da se korupcija pojavljuje u gotovo svim područjima života i djelovanja, prisutna je u javnim institucijama, privatnom sektoru, u politici, gospodarstvu i medijima. Među najvažnijim posljedicama korupcije je gubitak povjerenja u bilo koju vlast i njene institucije i na bilo kojoj razini, te neravnopravnost i nejednakost građana u svakodnevnom životu,
- Da suzbijanje korupcije predstavlja općedruštveni cilj, kako na globalnom, tako i na nacionalnom nivou, u kojem Društvo prepoznaje svoje pravce u njenom suzbijanju,
- Da se na ovaj način uključujemo u suvremene trendove suzbijanja korupcije, koji se sve više okreću prevenciji na način da se prepoznaju rizici nastanka korupcije te izgradnjom institucija, usvajanjem zakona i osvješćivanjem građana i medija nastoji spriječiti korupciju prije nego do nje dođe,
- Da je nacionalna antikorupcijska politika snažna, sadržana u Strategiji suzbijanja korupcije, koju je usvojio Hrvatski sabor i Akcijski plan vlade RH, predstavlja pravni okvir i orientaciju za poduzimanje aktivnosti u suzbijanju korupcije u Društvu.

II. VRSTE KORUPCIJE I NJENE POSLJEDICE

Zbog informiranosti javnosti i zaposlenika, a u cilju razumijevanja problematike, navode se vrste korupcije i njene posljedice prema općeprihvaćenim tumačenjima i definicijama.

Vrste korupcije

Övisno o razini ovlasti u odlučivanju mogu se javiti dvije vrste korupcija:

- Politička, koja se može javiti među državnim dužnosnicima i političarima koji imaju političku moć,
- Administrativna ili birokratska, koja se može pojaviti kod zaposlenika za provedbu odluka i propisa te onih koji rade sa korisnicima (odgovorne osobe Društva).

Oblici korupcije

Najčešći oblici korupcije su:

- Podmićivanje – obećanjem ponuda ili odgovornoj osobi Društva direktno ili preko druge osobe, a može podrazumijevati novac, povjerljivu informaciju, darove i druge oblike,
- Pronevjera – krađa sredstava od strane osoba kojima su povjerene ovlasti i kontrola nad tim sredstvima,
- Sukob interesa – situacija u kojoj su privatni interesi zaposlenika u suprotnosti sa javnim interesom, ili privatni interes utječe ili može utjecati na nepristranost odgovornih osoba u obavljanju poslova.
- Pristranost – dodjeljivanje poslova ili beneficija određenim pojedincima bez obzira na stručnost i sposobnost, ukoliko je riječ o članovima obitelji onda se naziva nepotizam,
- Iznuđivanje – nezakonito i namjerno dobivanje neke prednosti, materijalne ili nematerijalne od druge osobe ili subjekta, tako da joj se nameće nezakonit pristanak u obliku prijetnji ili zastrašivanja da bi ju se prisililo da pruži određene beneficije. Ova prisila može sadržavati fizičku prisilu, nasilje ili prepreku, a može čak uključivati i opasnost da treća strana bude ugrožena,
- Nepotizam – pojam koji označava ponašanje pojedinaca, najčešće nositelja političke, ekonomске, vojne ili neke druge moći i utjecaja, kojim zbog svog povlaštenog položaja, osigurava beneficije i druge pogodnosti članovima svoje obitelji, rođacima ili bliskim osobama.

Posljedice korupcije

Posljedice korupcije su:

Političke – uništava se osnovni odnos povjerenja između političara i građana, narušava se kredibilitet demokratskih institucija.

Gospodarske – korupcija sprječava sigurno i racionalno investiranje, pošteno gospodarsko tržište, dovodi do rasipanja proračunskog novca.

Socijalne – korupcija povećava siromaštvo, najviše pogađa najslabije i nezaštićene, povećava nejednakost građana, pridonosi općem osjećaju nesigurnosti i nezadovoljstva.

Mjerenje korupcije

Korupciju realno nije moguće izmjeriti obzirom da nitko u svijetu ne zna koliki je društveni trošak korupcije koji se danas sve više očituje u općem nezadovoljstvu građana. Najveća šteta korupcije je u tome što ona iskrivljuju prioritete u političkom i gospodarskom odlučivanju i pogubno šteti javnoj odgovornosti i društvenom moralu.

Najpoznatije mjere korupcije vrše:

- Transparency International - prema indeksu percepcije korupcije,
- Svjetska banka – prema indeksu kontrole korupcije.

III. TEMELJNI CILJEVI AKCIJSKOG PLANA

Temeljni ciljevi donošenja Akcijskog plana su:

- Afirmacija nulte stope tolerancije na korupciju, odnosno reagiranje svih tijela pojedinaca na bilo koji oblik pojave korupcije, bez obzira na njezin značaj i obim,
- Edukacija u svrhu prepoznavanja pojavnih oblika korupcije,
- Podizanje javne svijesti o štetnosti korupcije,
- Senzibiliziranje javnosti za problem korupcije,
- Vraćanje povjerenja građana u institucije lokalne vlasti kroz povećanje transparentnosti i odgovornosti u radu i prema javnosti,
- Sankcioniranje korumpiranih osoba,
- Nesmetan razvoj gospodarstva i poduzetništva,
- Stvaranje preduvjeta za sprečavane korupcije na razini grada i Županije,
- Suradnja s nadležnim tijelima i ustanovama, organizacijama civilnog društva, medijima i crkvom,
- Aktiviranje građana u suzbijanju korupcije.

IV. PRIORITETNA PODRUČJA AKCIJSKOG PLANA

Prioritetna područja u borbi protiv korupcije su:

- Obavljanje poslova i dužnosti člana Uprave i ostalih članova nadzornih tijela i vlasnika,
- Sukob interesa u obnašanju poslova i dužnosti,
- Kodeks ponašanja zaposlenika u Društvu,
- Financiranje političkih stranaka,
- Ostvarivanje prava na pristup informacijama,
- Javne nabave roba, radova i usluga,
- Korištenje finansijskih sredstava,
- Gospodarstvo,
- Javna svijest o štetnosti korupcije.

V. MJERE, ROKOVI I NOSITELJI PROVEDBE AKCIJSKOG PLANA

Ovim Akcijskim planom utvrđuju se mjere i rokovi te nositelji provedbe za područja iz točke IV.

1. OBNAŠANJE DUŽNOSTI ČLANA UPRAVE

Obnašanje dužnosti člana uprave Društva: direktor i članovi Skupštine Društva.

- Nadzor nad poštivanjem Etičkog kodeksa

Rok: trajno

Nositelj: Povjerenik za etiku

2. SUKOB INTERESA U OBAVLJANJU POSLOVA I DUŽNOSTI

Sukob interesa predstavlja situaciju u kojoj su privatni interesi odgovornih osoba Društva u suprotnosti s javnim interesom ili privatni utječu ili mogu utjecati na nepristranost u obavljanju poslova i dužnosti. U provedbi Zakona o sprečavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti bitno je jačanje integriteta odgovornosti i transparentnosti u radu Društva i članova nadzornih tijela.

Mjere:

- Odluka o sukobu interesa je javno objavljena na internetskim stranicama Društva,
- Omogućiti dostupnost informacija građanima o tome što se smatra sukobom interesa, na koji način je ovo pitanje uređeno u našem zakonodavstvu, radi podizanja svijesti građana u prepoznavanju različitih oblika neprihvatljivog ponašanja,

- Sustavno provoditi edukaciju zaposlenika i svih tijela Društva o sprečavanju sukoba interesa, sukladno programu i mjerama utvrđenim u Akcijskom planu Vlade RH.

Rok: mjera pod 1. i 2. – odmah po donošenju ovog Plana

Ostale mjere: trajno

Nositelj: Povjerenik za etiku

3. KODEKS PONAŠANJA ZAPOSLENIKA U DRUŠTVU

Pravila ponašanja zaposlenika potrebno je urediti posebnim pravilima.

Takav akt sadržavao bi pravila i proceduru dobrog ponašanja zaposlenika prema građanima i međunarodnim odnosima.

Mjera: donošenje Etičkog kodeksa i njegova objava na web stranicama Društva

Nositelj: Uprava i Povjerenik za etiku

Sustavna edukacija zaposlenika o korupcijskom ponašanju i mehanizmima njihovog suzbijanja i prevencije

Nadzor nad poštivanjem Etičkog kodeksa

Rok: trajno (uključiti u planove edukacije zaposlenih, sudjelovanje na seminarima, radionicama, organiziranje seminara i predavanja i sl.)

Nositelj: Povjerenik za etiku

4. FINANCIRANJE POLITIČKIH STRANAKA

Financiranje političkih stranaka treba biti transparentno, jer nejasno i neprecizno utvrđene obveze u kontroli financiranja političkih stranaka mogu dovesti do pojave korupcije u politici.

Zbog toga je transparentnost u financiranju rada političkih stranaka, posebno izbornih kampanja i to u dijelu donacija, njenog limita i zabrane anonimnih donacija posebno važno pitanje za poduzimanje određenih mjer na razini Društva.

Mjere:

- U financiranju političkih stranaka dosljedno provoditi Zakon o financiranju političkih stranaka,
- Podržati analizu provedbe Zakona o financiranju političkih stranaka koju je u svojim mjerama predvidjelo nadležno tijelo, u smislu unapređenja sustava financiranja političkih stranaka, s posebnim naglaskom na kontrolu financiranja izbornih kampanja i njegove ukupne transparentnosti koja je nužna u sprečavanu korupcije i informiranje o zaključcima analize.
- Tražiti od nadležnog izbornog povjerenstva da se privremeno i završno izvješće o financiranju kampanje gradskih i županijskih dužnosnika objavi u službenom glasilu, sukladno zakonu, te preporučiti mu da se izvješća objave ni na gradskoj/općinskoj web stranici
- Rok. Trajno
- **Nositelj:** Povjerenik za etiku

5. OSTVARIVANJE PRAVA NA PRISTUP INFORMACIJAMA

Zakonom o pravu na pristup informacijama osigurano je i omogućeno ostvarivanje prava na pristup informacijama fizičkim i pravnim osobama. Zakon se zasniva na načelu javnosti i slobodnog pristupa informacijama koje pred Društvo postavlja da sve informacije koje posjeduje, raspolaže i nadzire mora učiniti dostupnim zainteresiranim ovlaštenicima prava na pristup informacijama.

Sustav prava na pristup informacijama unapređuje se i ta pitanja zakonski su sve više precizirana, posebno kada je u pitanju žalba na rješenje o odbijanju zahtjeva na pristup informacijama.

Mjere:

- Stručno usavršavati zaposlenike koji su zaduženi za davanje informacija građanima na njihov zahtjev, zbog njihove osposobljenosti za primjenu provedbu zakona i drugih propisa.
- Odrediti službenika za provedbu Zakona u skladu sa propisima.
- Surađivati s medijima u cilju permanentne promocije mogućnosti što kvalitetnijeg ostvarivanja prava na pristup informacijama.
- Ažurirati katalog akata koji su dostupni građanima.
- Jasno evidentirati iznimke od općeg pravila na pristup informacijama, kao što su zaštićeni podaci sa oznakom tajnosti, osobni podaci, te o tome upoznati najširu javnost putem medija ili na drugi prilagođeni način.
- Predlagati zakonska rješenja u svrhu smanjena zapreka ostvarivanju prava na pristup informacijama.
- Poboljšati provedbu prava na pristup informacijama.
- Unaprijediti sustav komunikacija sa građanima u podnošenju zahtjeva za ostvarivanje prava na pristup informacijama putem elektroničkih komunikacija.

Rok: trajno

Nositelj: Uprava, rukovodstvo, Povjerenik za etiku

6. KORIŠTENJE FINANCIJSKIH SREDSTAVA

Financijskim planovima utvrđuju se programi, svrha i način korištenja financijskih sredstava, a financijskim izvješćima se izvještava o financijskom stanu Društva.

Mjere:

- Osigurati dostupnost javnosti Financijskih planova i Financijskih izvješća, koji se pripremaju za Skupštinu, putem objave na web stranici.
- Obrazloženja Financijskih planova i Financijskih izvješća trebaju biti razumljiva terminološki te metodološki prilagođena članovima nadzornih tijela i široj javnosti.
- Objavljivati Nalaze Državne revizije o kontroli financijskog poslovanja Društva.

Rok: sukladno zakonskim rokovima

Nositelj: Uprava, služba računovodstva i financija, Povjerenik za etiku

7. JAVNE NABAVE

Javna nabava jedna je od najkritičnijih aktivnosti s obzirom na korupcijske rizike, jer se radi o velikim financijskim vrijednostima. U cilju stvaranja preduvjeta za sprečavanje korupcije u sustavu javne nabave, bilo je potrebno ojačati pravni okvir u smislu da se svi postupci podvrgnu strogim pravilima, a donošenje krovnih Zakona kao što je Zakon o javnoj nabavi, Zakon o koncesijama, Zakon o javno privatnom partnerstvu i niz pod zakonskih akata. U cilju jačanja integriteta svih sudionika koji su uključeni u poslove javne nabave osmišljeni su i edukativni i specijalistički programi za službenike koji obavljaju te poslove. I nadalje se radi na unaprjeđenju i transparentnosti uspostavom web portala javnih nabava i sl.

Mjere:

- Uvođenje antikorupcijske klauzule u DZN (potpisivanje deklaratorne izjave ponuditelja da se neće služiti radnjama koje bi mogle dovesti do korupcije).
- Objavi o predstojećim nabavama.

- Uvidu u razloge eventualnih poništenja ili ukidanja odluka o odabiru ponuditelja u skladu sa zakonom.
- Unapređivanju razvoja web portala javnih nabava u cilju transparentnosti u radu Naručitelja, te jačanje povjerenja građana.
- Nastaviti kontinuiranu objavu svih odluka o provedenim postupcima javnih nabava na web stranici Društva.
- Uključivanje osoba koje rade na postupcima javne nabave u programe edukacija o javnoj nabavi i načinu ostvarivanja prave zaštite u javnoj nabavi.
- Jačanje svijesti o važnosti sprječavanja korupcije u sustavu javne nabave (putem medija i sl.).
- Promicanju ciljeva sustava javne nabave: transparentno provođenje postupaka i dodjela ugovora, jednaki tretman svih sudionika javne nabave, poticanje tržišnog natjecanja i održivog gospodarskog rasta, te promicanje modela javno privatnog partnerstva.
- Uvođenje stručne kontrole i kontrolnih mehanizama u pripremi svih natječaja i natječajne dokumentacije, posebno kod nabava većih vrijednosti.
- Strogo poštivanje Zakona o javnoj nabavi te svih pravila i procedura.

Rok: trajno

Nositelj: uprava i nadležna služba, Povjerenik za etiku

8. GOSPODARSTVO

Upravljanje rizicima korupcije u gospodarstvu jedan je od važnih elemenata antikorupcijske strategije. Na temelju ocjene da je prevelika reguliranost gospodarskih aktivnosti samo racionalni izbor koji smanjuje troškove poslovanja upravo u prereguliranom okruženju, na nacionalnom nivou su poduzeće mjere sukladne europskim standardima u smislu određene deregulacije sustava, a u korist slobode tržišnog natjecanja i zabrane zlouporabe monopolskog položaja.

Mjere:

- Promocija društveno i socijalno dogovornog poslovanja Društva,
- Podržavanje svih mjera nadležnih tijela o smanjenju korupcije, te snalaženja slobode tržišnog natjecanja.

Rok: trajno

Nositelj: Uprava i povjerenik za etiku

9. ŠIRENJE SVIESTI O ŠTETNOSTI KORUPCIJE

Suzbijanje korupcije nije samo obveza odrađenih struka i određenih tijela, već je to društvena akcija najširih razmjera u koju se moraju uključiti i gradska tijela, zainteresirane organizacije, gospodarski subjekti i građani. Politička volja na planu suzbijanja korupcije pretvorit će se u reformu cijelogupnog društva s ciljem ostvarivanja vladavine prava, demokracija i slobodnog poduzetničkog gospodarstva samo u suradnji svih državnih čimbenika, te lokalne i regionalne samouprave.

Polazeći od ovih činjenica Društvo se svojim mjerama uključuje u općedruštvene procese, stvaraju sustavni okvir za antikorupcijsko djelovanje.

Kako je za antikorupcijsko obrazovanje zaposlenika i građana od posebne važnosti širenje javne svijesti o opasnosti i štetnosti korupcije, potrebno je i u ovom području odrediti adekvatne mjere, sukladno institucionalnim i programskim okvirima, te postignutom standardu antikorupcijskih mjera u Društvu.

Mjere:

- Poticanje razvoja udruga civilnog društva koji se bave ovim pitanjima.

- Sufinanciranjem njihovih programa, sukladno mogućnostima Društva.
Rok: trajno.

Nositelj: Uprava i Povjerenik za etiku.

VI. ZAKLJUČAK

Mjere utvrđene ovim Akcijskim planom podložne su stalnom vrednovanju, ispitivanju, izmjenama i dopunama. Povjerenik za etiku će najmanje jednom godišnje izvještavati Upravu o svom radu, provođenju mjera, te potrebi izmjena i dopuna Akcijskog plana. Društvo će inicirati ovakve ili slične aktivnosti i u drugim komunalnim Društvima u Republici Hrvatskoj s ciljem stvaranja najšireg kruga antikorupcijskog djelovanja.

S ovim Planom upoznat će se svi zaposlenici u Društvu te će isti biti objavljen na svim oglašnim pločama Društva i službenoj Internet stranici.

Direktorica

HUMKOM d.o.o.
za stambeno-komunalne poslove i
uredenje naselja i prostora
HUM NA SUTLI - Hum na Sutli 175

Verica Krklec, ing.

Verica Krklec